

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15/7/1950 Tarihli ve 5682 Sayılı Pasaport Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz, gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Ayhan Yavaş
Ankara Milletvekili
Caner

Murat GAN
Sanku M

K Pala
Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 13-10-2026	Esas No: 2/3946

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
0 9 Ekim 2026
Numara:

0 9 Ekim 2026
No: 1956843

GENEL GEREKÇE

5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun 14'üncü maddesinde, belirli kıdem ve statüdeki kamu görevlileri ile ihracatçılar ve belirli bir mesleki kıdeme sahip avukatlar gibi meslek mensuplarına hususi damgalı (yeşil) pasaport verilmesi öngörülmüştür. Ancak sağlık ve yaşam hakkının doğrudan koruyucusu ve uygulayıcısı olan hekimler, diş hekimleri, veteriner hekimler ve eczacılar bakımından bu hak yalnızca kamuda 1., 2. ve 3. derece kadrolarda görev yapan personelle sınırlı tutulmuştur. Kamuda sözleşmeli statüde çalışanlar ile serbest veya özel sağlık kuruluşlarında mesleğini icra eden sağlık meslek mensupları bu haktan tamamen mahrum bırakılmaktadır. Bu durum, kamu hizmeti niteliği taşıyan sağlık hizmetlerinin bütünlüğü ve Anayasa'nın kanun önünde eşitlik ilkesi (Madde 10) açısından ciddi bir hakkaniyetsizlik ve eşitsizlik doğurmaktadır.

Günümüzde uluslararası bilimsel kongreler, ihtisas eğitimleri, klinik araştırmalar, cerrahi yenilikler, farmakolojik ve biyoteknolojik gelişmeler, yeni pandemilere hazırlık ile veteriner halk sağlığı alanındaki küresel toplantılara katılım; vize randevularında yaşanan yoğunluklar, keyfi ret kararları ve bürokratik gecikmeler nedeniyle büyük sekteye uğramaktadır. Vize engelleri nedeniyle uluslararası bilimsel platformlarda ülkemizi temsil edemeyen, bilgi ve teknoloji transferini zamanında gerçekleştiremeyen sağlık emekçileri mesleki ve akademik olarak izole edilmektedir.

Bu Kanun Teklifi ile ilgili Kamu Kurumu niteliğindeki meslek birliklerine kayıtlı olarak kamu veya özel sektör ayrımı gözetilmeksizin mesleğinde en az 15 yıl fiili mesleki kıdeme sahip tıp doktorları, diş hekimleri, veteriner hekimler ve eczacılara hususi damgalı (yeşil) pasaport verilmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle sağlık alanındaki mesleki temsil kabiliyeti güçlendirilecek, bilgiye ve bilimsel gelişmelere erişim hızlandırılacak, toplumun nitelikli ve evrensel standartlarda sağlık hizmeti alma hakkı doğrudan desteklenecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun 14'üncü maddesinin (A) fıkrasına eklenen fıkra ile tabip, diş hekimi, veteriner hekim ve eczacı unvanını haiz olup ilgili Kamu Kurumu niteliğindeki meslek birliği kütüğüne kayıtlı olarak en az 15 yıl fiilen mesleğini icra eden meslek mensuplarına (belirli suçlardan soruşturma/kovuşturma altında olmamak şartıyla) hususi damgalı pasaport verilmesi hüküm altına alınmaktadır. Böylece kamu-özel ayrımı kaldırılarak kamusal nitelik taşıyan sağlık hizmetlerinde eşitlik ve adaletin sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

5682 SAYILI PASAPORT KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun 14'üncü maddesinin (A) fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir:

"1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun uyarınca tabip ve dış hekimi unvanını haiz olanlar, 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına Dair Kanun uyarınca veteriner hekim unvanını haiz olanlar ile 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun uyarınca eczacı unvanını haiz olanlardan; ilgili Kamu Kurumu niteliğindeki meslek birliğine (Türk Tabipleri Birliği, Türk Dişhekimleri Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve Türk Eczacıları Birliği) kayıtlı olarak en az on beş yıl fiili mesleki kıdemi bulunanlara; haklarında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı soruşturma veya kovuşturma bulunmaması kaydıyla hususi damgalı pasaport verilebilir. Buna ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

